

Ord från ordförande...

Längre och djupare!

De djupt liggande upptäckterna av en 1800-talsångare och en rysk ubåt från andra världskriget i farvattnen utanför Öland i somras, aktualiserar debatten om marinarknologins nya, obrutna marker. Nya gränser sprängs och den dykande allmänheten – om uttrycket tillåts – gör entré i nya vattenrum. Än så länge är det relativt få dykare som har tillgång till dess nya domäner, men utvecklingen visar att långt flera av de som dyker aktivt kommer att tillhöra denna grupp av dykare inom kort. Dagens utveckling av dykningen liknar i flera avseenden den revolution som Gagnan och Cousteau stod som förebilder för efter andra världskriget. Då blev i ett slag undervattenslandskapet tillgängligt för den stora allmänheten genom den sk aqualungans tillkomst.

Det känns lite tjatigt, men ändå nödvändigt att ställa frågan: hur kan vi utveckla skyddet av de upptäckter som görs och i än högre grad står för dörren? Kanske är det så att fokuseringen på dessa nya spektakulära upptäckter blir så stor, att det i själva verket blir de kända, grundare liggande objekten som hamnar mest i farozonen? Och vad är det egentligen för risker vi pratar om? Man skulle, lite polariserat, kunna tala om å ena sidan de aktiva riskerna, å den andra de passiva. De förra utgörs av det hot om förstörelse som dykverksamheten utgör, de senare av en oförmåga från det antikvariska etablissemanget att på

ett konstruktivt sätt bemöta utvecklingen.

Att försöka förbjuda den utveckling som sker är ingen framkomlig väg. Däremot att medverka och påverka. Ett utvecklat samarbete mellan det dykande etablissemanget och myndigheter och institutioner, med ökade resurser i form av kunskap, medvetenhet och pengar, förefaller vara den enda vägen. Möjligheterna att ligga steget före genom t ex inventeringar och besiktningar, är en metod som också ger större kontroll och framförhållning. Att skydda och bevara är inget självändamål. Målet är att säkra den i många fall värdefulla information som finns bevarad i kulturarvet under vatten.

Det dykarteam som lokaliserade vraken utanför Öland i somras har visat en lovvärd öppenhet. De inser att de spännande vrak som de efterforskar alla har sin egen historia och ett kulturhistoriskt värde. Att med öppet sinne kunna jobba tillsammans, dykare och museer, att kunna hitta en grundläggande värdegemenskap, är nyckeln till att framgångsrikt kunna möta utvecklingen. *It takes two to tango.*

Lars Einarsson
ordförande